

Sbírka soudních rozhodnutí

ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (velkého senátu)

14. června 2016*

„Kasační opravný prostředek — Opatření pro zachování zdrojů a restrukturalizaci odvětví rybolovu — Žádosti o zvýšení bezpečné tonáže — Zrušení prvotního rozhodnutí o zamítnutí unijními soudy — Článek 266 SFEU — Zrušení právního základu, na němž bylo založeno uvedené rozhodnutí o zamítnutí — Pravomoc a právní základ k přijetí nových rozhodnutí — Zrušení nových zamítavých rozhodnutí Tribunálem — Zásada právní jistoty“

Ve věci C-361/14 P,

jejímž předmětem je kasační opravný prostředek na základě článku 56 statutu Soudního dvora Evropské unie, podaný dne 25. července 2014,

Evropská komise, zastoupená A. Bouquetem a A. Szmytkowskou, jako zmocněnci, ve spolupráci s B. Dohertym, barrister,

účastnice řízení podávající kasační opravný prostředek (navrhovatelka),

příčemž dalšími účastníky řízení jsou:

Peter McBride, s bydlištěm v Downings (Irsko),

Hugh McBride, s bydlištěm v Downings,

Mullglen Ltd, se sídlem v Largy (Irsko),

Cathal Boyle, s bydlištěm v Fiafannonu (Irsko),

Thomas Flaherty, s bydlištěm v Kilronanu (Irsko),

Ocean Trawlers Ltd, se sídlem v Killybegs (Irsko),

Patrick Fitzpatrick, s bydlištěm v Killeany (Irsko),

Eamon McHugh, s bydlištěm v Killybegs,

Eugene Hannigan, s bydlištěm v Killybegs,

Larry Murphy, s bydlištěm v Castletownbere (Irsko),

Brendan Gill, s bydlištěm v Liffordu (Irsko),

žalobci v prvním stupni,

* Jednací jazyk: angličtina.

zastoupení N. Traversem, SC, D. Barrym, solicitor, a E. Barrington, SC,

SOUDNÍ DVŮR (velký senát),

ve složení K. Lenaerts, předseda, M. Ilešič, L. Bay Larsen, T. von Danwitz, A. Arabadžev, C. Toader, D. Šváby a C. Lycourgos, předsedové senátů, A. Rosas, A. Borg Barthet (zpravodaj), M. Safjan, M. Berger, A. Prechal, E. Jarašiūnas a C. G. Fernlund, soudci,

generální advokátka: E. Sharpston,

vedoucí soudní kanceláře: L. Hewlett, vrchní rada,

s přihlédnutím k písemné části řízení a po jednání konaném dne 1. září 2015,

po vyslechnutí stanoviska generální advokátky na jednání konaném dne 19. ledna 2016,

vydává tento

Rozsudek

- 1 Kasačním opravným prostředkem se Evropská komise domáhá zrušení rozsudku Tribunálu Evropské unie ze dne 13. května 2014, McBride a další v. Komise (T-458/10 až T-467/10 a T-471/10, nezveřejněný, dále jen „napadený rozsudek“, EU:T:2014:249), kterým byla zrušena rozhodnutí Komise C (2010) 4758, C (2010) 4748, C (2010) 4757, C (2010) 4751, C (2010) 4764, C (2010) 4750, C (2010) 4761, C (2010) 4767, C (2010) 4754, C (2010) 4753 a C (2010) 4752 ze dne 13. července 2010 (dále jen „sporná rozhodnutí“) zamítající žádost Irska o zvýšení cílů víceletého orientačního programu IV (dále jen „VOP IV“) za účelem zohlednění zlepšení bezpečnosti plavidel vlastníků, jimiž jsou Peter McBride a Hugh McBride, společnost Mullglen Ltd, Cathal Boyle a Thomas Flaherty, společnost Ocean Trawlers Ltd, Patrick Fitzpatrick, Eamon McHugh, Eugene Hannigan, Larry Murphy a Brendan Gill (dále jen „McBride a další“).

Právní rámec

- 2 Podle čl. 4 odst. 2 rozhodnutí Rady 97/413/ES ze dne 26. června 1997 o cílech a pravidlech restrukturalizace rybolovu Společenství v průběhu období od 1. ledna 1997 do 31. prosince 2001 k vytvoření trvalé rovnováhy mezi zdroji a jejich využíváním (Úř. věst. 1997, L 175, s. 27):

„V rámci víceletých orientačních programů pro členské státy může nárůst v kapacitě vycházející výlučně ze zlepšení bezpečnosti případ od případu opodstatnit zvýšení cílů pro úseky loďstva o totožný objem, pokud u dotčených plavidel nedochází k nárůstu intenzity rybolovu.“ *(neoficiální překlad)*

- 3 Pokud jde o postupy provádění uvedeného rozhodnutí, odkazoval jeho článek 10 na článek 18 nařízení Rady (EHS) č. 3760/92 ze dne 20. prosince 1992 o zavedení režimu Společenství pro rybolov a akvakulturu (Úř. věst. 1992, L 389, s. 1), který vyžadoval konzultace řídicího výboru pro rybolov a akvakulturu.
- 4 Článek 1 rozhodnutí Rady 2002/70/ES ze dne 28. ledna 2002, kterým se mění rozhodnutí 97/413 (Úř. věst. 2002, L 31, s. 77), stanoví, že čl. 2 odst. 1 rozhodnutí 97/413 se nahrazuje tímto:

„Nejpozději dne 31. prosince 2002 se intenzita rybolovu v každém členském státě snižuje [...]“

- 5 Článek 4 odst. 2 rozhodnutí 97/413 byl zrušen s účinností k 1. lednu 2002 rozhodnutím 2002/70.
- 6 Podle bodu 3.3 přílohy rozhodnutí Komise 98/125/ES ze dne 16. prosince 1997, kterým se schvaluje víceletý orientační program rybářského loďstva Irska pro období od 1. ledna 1997 do 31. prosince 2001 (Úř. věst. 1998, L 39, s. 41) (*neoficiální překlad*):

„Členské státy mohou Komisi kdykoliv předložit program pro zlepšení bezpečnosti. V souladu s ustanoveními článků 3 a 4 rozhodnutí 97/413/ES Komise rozhodne, zda zvýšení kapacity předvídané takovým programem odůvodňuje odpovídající zvýšení cílů VOP IV.

[...]“

- 7 Článek 6 nařízení Rady (ES) č. 2792/1999 ze dne 17. prosince 1999 o pravidlech a podmínkách pro strukturální pomoc Společenství v odvětví rybolovu (Úř. věst. 1999, L 337, s. 10) uváděl:

„1. Obnova loďstva a modernizace rybářských plavidel se organizuje postupem podle této hlavy.

Každý členský stát předloží Komisi ke schválení postupem podle čl. 23 odst. 2 trvalý kontrolní režim pro obnovu a modernizaci svého loďstva. V rámci tohoto režimu, prokáží členské státy, že vstupy do loďstva a výstupy z něj budou řízeny tak, aby kapacity nepřesáhly roční cíle dané víceletým orientačním programem, a to jak pro celé loďstvo, tak i pro jednotlivé dotčené části, případně, že rybolovná kapacita bude postupně snižována, aby bylo těchto cílů dosaženo.

Tento režim především zohledňuje to, že kapacita, kromě kapacity plavidel o celkové délce menší než 12 metrů s výjimkou traulerů, jejichž odstavení z provozu je provázeno veřejnou podporou, nemůže být nahrazena.

2. Členské státy mohou předložit žádost o přesně vymezený a číselně vyjádřený nárůst kapacitních cílů pro opatření mající zvýšit bezpečnost, zlepšit plavbu na moři, hygienu, jakost produktů a pracovní podmínky za předpokladu, že tato opatření nepovedou ke zvýšení míry využití příslušných zdrojů.

Komise tuto žádost posoudí a schválí postupem podle čl. 23 odst. 2. Jakýkoliv nárůst kapacity bude řízen členskými státy v rámci trvalého režimu podle odstavce 1.“

- 8 Uvedený článek 6 byl k 1. lednu 2003 zrušen článkem 1 bodem 6 nařízení Rady (ES) č. 2369/2002 ze dne 20. prosince 2002, kterým se mění nařízení č. 2792/99 (Úř. věst. 2002, L 358, s. 49).

Skutečnosti předcházející sporu

- 9 V období mezi 1. listopadem a 14. prosincem 2001 podali McBride a další k Department of Communications, Marine & Natural Resources (Ministerstvo komunikací a mořských a přírodních zdrojů, Irsko) žádosti o zvýšení kapacity jejich rybářských plavidel, které jim mělo být přiznáno z důvodu zlepšení bezpečnosti na základě čl. 4 odst. 2 rozhodnutí 97/413.
- 10 Na podporu těchto individuálních žádostí požádalo Ministerstvo komunikací a mořských a přírodních zdrojů dopisem ze dne 14. prosince 2001 Komisi o zvýšení kapacity víceúčelového úseku o 1 304 hrubých tun a hlubokomořského úseku irského loďstva o 5 335 hrubých tun na základě čl. 4 odst. 2 rozhodnutí 97/413 (dále jen „původní žádost“).
- 11 Dne 4. dubna 2003 přijala Komise rozhodnutí 2003/245/ES o žádostech o zvýšení cílů VOP IV za účelem zlepšení bezpečnosti, plavby na moři, hygieny, kvality výrobků a pracovních podmínek pro plavidla o celkové délce větší než 12 metrů, které obdržela (Úř. věst. 2003, L 90, s. 48, dále jen

„prvotní rozhodnutí“). Plavidla McBrida a dalších byla všechna uvedena v příloze II tohoto rozhodnutí, která podle čl. 2 druhého pododstavce uvedeného rozhodnutí obsahovala seznam žádostí zamítnutých Komisí.

- 12 Prvotní rozhodnutí bylo založeno na článku 4 rozhodnutí 97/413 a článku 6 nařízení č. 2792/1999.
- 13 Proti prvotnímu rozhodnutí bylo podáno několika žalob na neplatnost, které vedly k rozsudku ze dne 13. června 2006, Boyle a další v. Komise (T-218/03 až T-240/03, EU:T:2006:159), jímž Tribunál toto rozhodnutí zrušil v rozsahu, v němž se týkalo plavidel, jejichž vlastníky byli P. McBride a H. McBride, společnost Mullglen, C. Boyle, P. Fitzpatrick, E. McHugh, E. Hannigan a B. Gill. Tribunál měl za to, že Komise uplatnila kritéria, jež nebyla stanovena použitelnou právní úpravou, a překročila své pravomoci. Dopisem ze dne 14. června 2006 dotčení vlastníci plavidel požádali Komisi o přijetí nového rozhodnutí v souladu s kritérii vytyčenými v uvedeném rozsudku.
- 14 Rozsudek ze dne 13. června 2006, Boyle a další v. Komise (T-218/03 až T-240/03, EU:T:2006:159), byl napaden kasačním opravným prostředkem, který vedl k rozsudku ze dne 17. dubna 2008, Flaherty a další v. Komise (C-373/06 P, C-379/06 P a C-382/06 P, EU:C:2008:230), kterým Soudní dvůr z týchž důvodů jako v uvedeném rozsudku zrušil prvotní rozhodnutí v rozsahu, v němž se týkalo plavidel, jejichž vlastníky byli T. Flaherty, společnost Ocean Trawlers a L. Murphy.
- 15 E-mailem ze dne 25. dubna 2008 požádal zástupce McBrida a dalších Komisi o sdělení, jaké kroky podnikla ke splnění povinností vyplývajících z rozsudku ze dne 13. června 2006, Boyle a další v. Komise (T-218/03 až T-240/03, EU:T:2006:159).
- 16 Po žádostech McBrida a dalších následovala opakovaná výměna korespondence mezi Irskem a Komisí. Komise po Irsku zejména žádala dodatečné informace o technických vlastnostech dotčených plavidel.
- 17 Spornými rozhodnutími Komise znovu zamítla původní žádost, co se týče plavidel McBrida a dalších. Měla za to, že:
 - pokud jde o plavidla vlastníků P. McBrida a H. McBrida, jakož i P. Fitzpatricka a E. Hannigana, nevedlo nahrazení několika menších plavidel novým plavidlem ke zvýšení celkové kapacity víceúčelového úseku irského loďstva, takže se čl. 4 odst. 2 rozhodnutí 97/413 nepoužije;
 - pokud jde o plavidla, jejichž vlastníky jsou společnost Mullglen, C. Boyle a T. Flaherty, společnost Ocean Trawlers, jakož i E. McHugh a L. Murphy, nevyplývalo zvýšení tonáže nových plavidel pouze ze zlepšení bezpečnosti a vedlo ke zvýšení intenzity rybolovu, a
 - pokud jde o plavidlo B. Gilla, nevyplývalo zvýšení tonáže vzniklé prodloužením plavidla pouze ze zlepšení bezpečnosti a vedlo ke zvýšení intenzity rybolovu.
- 18 Komise ve sporných rozhodnutích rovněž uvedla, že pro ně již neexistuje konkrétní právní základ, neboť čl. 4 odst. 2 rozhodnutí 97/413 byl zrušen článkem 1 bodem 3 rozhodnutí 2002/70 a nebyl nahrazen odpovídajícím ustanovením. Upřesnila proto, že byla nucena přijmout *ad hoc* rozhodnutí za použití hmotněprávních norem platných v době původní žádosti.

Řízení před Tribunálem a napadený rozsudek

- 19 Návrhy došlými kanceláři Tribunálu dne 27. a 28. září 2010 podali McBride a další žaloby na zrušení sporných rozhodnutí.

- 20 Na podporu svých žalob McBride a další uvedli šest žalobních důvodů vycházejících z neexistence právního základu, porušení podstatných formálních náležitostí, chybného výkladu čl. 4 odst. 2 rozhodnutí 97/413, zjevného pochybení při uplatnění daného ustanovení, porušení zásady řádné správy a porušení zásady rovného zacházení.
- 21 Napadeným rozsudkem Tribunál rozhodl, že Komise neměla pravomoc k přijetí sporných rozhodnutí a vyhověl prvnímu žalobnímu důvodu v rozsahu, v němž se týkal otázky nedostatku její pravomoci. Sporná rozhodnutí proto zrušil, aniž zkoumal ostatní žalobní důvody.

Návrhová žádání účastníků řízení

- 22 Komise v kasačním opravném prostředku navrhuje, aby Soudní dvůr:
- zrušil napadený rozsudek;
 - zamítl žalobu na zrušení a v každém případě první žalobní důvod;
 - podpůrně vrátil věc Tribunálu a
 - uložil McBridovi a dalším náhradu nákladů řízení o kasačním opravném prostředku a řízení před Tribunálem.
- 23 McBride a další navrhují, aby Soudní dvůr:
- zamítl kasační opravný prostředek;
 - uložil Komisi náhradu nákladů řízení;
 - podpůrně zrušil napadený rozsudek, vyhověl žalobám na zrušení, zejména prvnímu a druhému žalobnímu důvodu na jejich podporu, a zrušil sporná rozhodnutí, nebo ještě podpůrněji zrušil napadený rozsudek a vrátil věc Tribunálu a uložil Komisi náhradu nákladů řízení o kasačním opravném prostředku a řízení před Tribunálem.

Ke kasačnímu opravnému prostředku

- 24 Na podporu svého kasačního opravného prostředku Komise uvádí dva důvody, přičemž první důvod vychází z nesprávného výkladu a použití článku 266 SFEU Tribunálem ve spojení se zásadou svěřených pravomocí stanovenou v čl. 5 odst. 1 a 2 SEU a čl. 13 odst. 2 SEU, jakož i zásadou právní jistoty, a druhý důvod vychází z nedostatečného odůvodnění napadeného rozsudku.

K prvnímu důvodu kasačního opravného prostředku

Argumentace účastníků řízení

- 25 Komise zaprvé s odkazem na bod 27 rozsudku ze dne 26. dubna 1988, Asteris a další v. Komise (97/86, 99/86, 193/86 a 215/86, EU:C:1988:199) v této souvislosti připomíná, že článek 266 SFEU ukládá dotčenému orgánu povinnost plně vyhovět rozsudku, který zrušil některý z jeho aktů, tak, že musí zohlednit výrok tohoto rozsudku, ale také jeho odůvodnění, z něhož jsou patrné přesné důvody protiprávnosti konstatované v tomto výroku.

- 26 Uvádí, že tato povinnost musí být vážena zejména s ohledem na zásadu právní jistoty v souladu s rozsudkem Soudního dvora ze dne 26. dubna 1988, *Asteris a další v. Komise* (97/86, 99/86, 193/86 a 215/86, EU:C:1988:199). Tribunál se přitom v bodech 43 a 44 napadeného rozsudku podle Komise nesprávně soustředil toliko na zásadu svěřených pravomocí.
- 27 Komise rovněž uvádí, že článek 266 SFEU má stejné postavení jako zásada svěřených pravomocí zakotvená v čl. 5 odst. 1 a 2 SEU a čl. 13 odst. 2 SEU. Jelikož se tato ustanovení nacházejí na stejné úrovni hierarchie právních norem, dopustil se Tribunál nesprávného právního posouzení, když upřednostnil zásadu svěřených pravomocí před povinností vyplývající z článku 266 SFEU.
- 28 Zadruhé Komise tvrdí, že povinnost, která jí přísluší na základě článku 266 SFEU, tedy v projednávaném případě přijmout rozhodnutí o žádostech týkající se plavidel McBrida a dalších v návaznosti na rozsudky ze dne 13. června 2006, *Boyle a další v. Komise* (T-218/03 až T-240/03, EU:T:2006:159), a ze dne 17. dubna 2008, *Flaherty a další v. Komise* (C-373/06 P, C-379/06 P a C-382/06 P, EU:C:2008:230), nemohla být ignorována z toho důvodu, že unijní normotvůrce zrušil procesní ustanovení, které určovalo způsob jednání orgánu. Použila tedy judikaturu vyplývající z rozsudků ze dne 25. října 2007, *SP a další v. Komise* (T-27/03, T-46/03, T-58/03, T-79/03, T-80/03, T-97/03 a T-98/03, EU:T:2007:317), a ze dne 29. března 2011, *ArcelorMittal Luxembourg v. Komise a Komise v. ArcelorMittal Luxembourg a další* (C-201/09 P a C-216/09 P, EU:C:2011:190), týkající se uplynutí doby platnosti Smlouvy o ESUO, podle níž pokud právní základ pozbyl platnosti, jsou jeho hmotněprávní normy ve spojení s procesními normami platnými v době dotčeného aktu nadále použitelné.
- 29 Komise uznává, že článek 266 SFEU „znovu nezavádí“ právní základ, který pozbyl platnosti. Dodává však, že citovaná judikatura naznačuje, že unijní právo připouští výklad právního základu tak, aby mohl být k omezeným účelům použit i po jeho zrušení. Upřesňuje, že tato judikatura je založena zejména na zásadách kontinuity právního řádu a právní jistoty. Článek 4 odst. 2 rozhodnutí 97/413 tudíž nadále přiznává Komisi pravomoc rozhodnout ve věci samé o původní žádosti. Naproti tomu, co se týče postupu, vedla Komisi skutečnost, že toto ustanovení již není platné, k *ad hoc* postupu bez konzultace řídicího výboru pro odvětví rybolovu a akvakultury v rozporu s tím, co stanovilo rozhodnutí 97/413.
- 30 Komise zatřetí Tribunálu vytýká přijetí příliš restriktivního výkladu zásady právní jistoty a nepřiznání možnosti implicitní povahy právního základu. Pokud tedy Tribunál v bodě 26 napadeného rozsudku v podstatě zdůraznil nezbytnost uvedení právního základu aktu, opomněl další dopady zásady právní jistoty z hlediska rozsudku ze dne 29. března 2011, *ArcelorMittal Luxembourg v. Komise a Komise v. ArcelorMittal Luxembourg a další* (C-201/09 P a C-216/09 P, EU:C:2011:190).
- 31 Kromě toho, pokud měl Tribunál v bodě 27 napadeného rozsudku v podstatě za to, že právní základ aktu musí být platný v okamžiku jeho přijetí, s odkazem na judikaturu vyplývající z rozsudků ze dne 25. října 2007, *SP a další v. Komise* (T-27/03, T-46/03, T-58/03, T-79/03, T-80/03, T-97/03 a T-98/03, EU:T:2007:317), a ze dne 29. března 2011, *ArcelorMittal Luxembourg v. Komise a Komise v. ArcelorMittal Luxembourg a další* (C-201/09 P a C-216/09 P, EU:C:2011:190), uvedl tuto judikaturu podle Komise neúplným způsobem. Neuvedl, že je podle ní možné použít věcný právní základ, i když již pozbyl platnosti. Existence této možnosti je podpořena výkladovými pravidly týkajícími se zásady efektivity unijního práva. V projednávaném případě je tak čl. 4 odst. 2 rozhodnutí 97/413 podle Komise nadále použitelný jako implicitní právní základ pro účely vyhovění rozsudkům ze dne 13. června 2006, *Boyle a další v. Komise* (T-218/03 až T-240/03, EU:T:2006:159), a ze dne 17. dubna 2008, *Flaherty a další v. Komise* (C-373/06 P, C-379/06 P a C-382/06 P, EU:C:2008:230).
- 32 Začtvrté Komise uvádí, že nesprávným výkladem článku 266 SFEU Tribunál nepřímo ohrozil efektivitu žaloby na neplatnost podle článku 263 SFEU, jelikož napadený rozsudek vytvořil mezeru v procesních prostředcích dostupných McBridovi a dalším.

- 33 Zapáté Komise uvádí, že napadený rozsudek rovněž podkopává zásadu právní jistoty. Tribunál tím, že měl v bodě 35 uvedeného rozsudku za to, že Komise neměla po 1. lednu 2003 k dispozici právní základ k rozhodnutí o původní žádosti či k žádostem podaným v návaznosti na rozsudky ze dne 13. června 2006, Boyle a další v. Komise (T-218/03 až T-240/03, EU:T:2006:159), a ze dne 17. dubna 2008, Flaherty a další v. Komise (C-373/06 P, C-379/06 P a C-382/06 P, EU:C:2008:230), zpochybnil platnost prvotního rozhodnutí vůči provozovatelům plavidel, pro něž bylo rozhodnutí příznivé. Napadený rozsudek dále vytvořil i právní nejistotu stran rozhodnutí přijatého v roce 2010, které bylo příznivé pro provozovatele plavidla, neboť znamená, že v roce 2010 neexistoval právní základ k jeho přijetí.
- 34 McBride a další navrhuji zamítnutí prvního důvodu kasačního opravného prostředku.

Závěry Soudního dvora

- 35 Zprvce, pokud se jedná o argumentaci Komise vycházející z povinnosti, která jí přísluší na základě článku 266 SFEU, je třeba připomenout, že na základě tohoto článku je orgán, jehož akt byl prohlášen za neplatný, povinen přijmout opatření nezbytná k zajištění souladu s rozsudkem zrušujícím tento akt. Soudní dvůr v tomto ohledu rozhodl, že aby dotýčný orgán vyhověl takovému rozsudku a aby byl vykonán v celém rozsahu, je povinen zohlednit nejen výrok rozsudku, ale i odůvodnění, z něhož rozsudek vychází a které tvoří jeho nezbytnou oporu v tom smyslu, že je nutné za účelem určení přesného smyslu toho, co bylo ve výroku rozhodnuto (rozsudek ze dne 26. dubna 1988, Asteris a další v. Komise, 97/86, 99/86, 193/86 a 215/86, EU:C:1988:199, bod 27).
- 36 Před přijetím takových opatření orgánem, jehož akt byl prohlášen za neplatný, nicméně vyvstává otázka pravomoci tohoto orgánu, neboť unijní orgány mohou jednat pouze v mezích jim svěřených pravomocí, jak správně připomněl Tribunál v bodech 23 až 25 napadeného rozsudku.
- 37 Jelikož rozhodnutí 97/413 a článek 6 nařízení č. 2792/1999, které opravňovaly Komisi k přezkoumání a rozhodnutí o žádostech o zvýšení bezpečné tonáže, byly zrušeny a žádné, ani přechodné, ustanovení neopravňovalo Komisi k přijetí nových rozhodnutí, neexistoval již v právním řádu Evropské unie vhodný právní základ umožňující Komisi přijetí sporných rozhodnutí.
- 38 Kromě toho, jak správně rozhodl Tribunál v bodě 44 napadeného rozsudku, povinnost jednat vyplývající z článku 266 SFEU není zdrojem pravomoci Komise ani jí neumožňuje se opírat o právní základ, který byl v mezidobí zrušen.
- 39 Komise se mimoto nemůže účinně dovolávat judikatury vyplývající z rozsudku ze dne 26. dubna 1988, Asteris a další v. Komise (97/86, 99/86, 193/86 a 215/86, EU:C:1988:199), k odůvodnění tvrzení, že Soudní dvůr nynější článek 266 SFEU vyložil široce a poměřoval povinnost Komise jednat na základě tohoto článku vůči zásadě právní jistoty. Je totiž sice pravda, že Soudní dvůr měl v uvedeném rozsudku za to, že v návaznosti na rozsudek zrušující dotčené nařízení má Komise nejenom přijmout nové nařízení napravující zjištěnou protiprávnost, ale rovněž tuto protiprávnost do budoucna odstranit, nevyslovil se však k existenci právního základu opravňujícího Komisi ke změně dotčeného nařízení do budoucna.
- 40 Zadruhé, pokud jde o argument Komise vycházející z použití judikatury vyplývající z rozsudků ze dne 25. října 2007, SP a další v. Komise (T-27/03, T-46/03, T-58/03, T-79/03, T-80/03, T-97/03 a T-98/03, EU:T:2007:317), a ze dne 29. března 2011, ArcelorMittal Luxembourg v. Komise a Komise v. ArcelorMittal Luxembourg a další (C-201/09 P a C-216/09 P, EU:C:2011:190), z této judikatury vyplývá, že ačkoli dodržování zásad, kterými se řídí časová působnost právních předpisů, jakož i požadavky související se zásadami právní jistoty a ochrany legitimního očekávání, vyžadují použití hmotněprávních norem platných v době rozhodné z hlediska skutkových okolností, i když tyto právní normy již nejsou platné v okamžiku přijetí aktu orgánu Unie, musí být naproti tomu ustanovení, které

je právním základem aktu a opravňuje orgán Unie k přijetí dotčeného aktu, platné v okamžiku přijetí tohoto aktu. Rovněž postup přijetí uvedeného aktu musí probíhat v souladu s právními normami platnými v okamžiku tohoto přijetí.

- 41 V projednávaném případě se Komise zaprvé nemůže užitečně dovolávat této judikatury k odůvodnění své teze.
- 42 I když čl. 4 odst. 2 rozhodnutí 97/413, který byl platný v okamžiku podání původní žádosti, zůstal navzdory svému zrušení k 1. lednu 2002 použitelný na tuto žádost jakožto hmotněprávní norma upravující kritéria přípustnosti zvýšení kapacity rybářského plavidla, neexistovalo naproti tomu žádné ustanovení platné v okamžiku přijetí sporných rozhodnutí, které by Komisi poskytovalo právní základ k takovému přijetí. Článek 6 odst. 2 nařízení č. 2792/1999, který v době podání původní žádosti obsahoval právní základ opravňující Komisi k rozhodnutí o této žádosti, byl totiž k 1. lednu 2003 zrušen a nebyl nahrazen obdobným nebo přechodným ustanovením, které by Komisi takový právní základ poskytovalo.
- 43 Kromě toho, protože procesní normy vztahující se k použití rozhodnutí 97/413 uvedené v jeho článku 10 a článku 6 nařízení č. 2792/1999 již nebyly v okamžiku přijetí sporných rozhodnutí platné, využila Komise postupu *ad hoc*, který se nicméně nezakládal na žádném ustanovení platném k tomuto okamžiku.
- 44 Zadruhé je třeba konstatovat, že argument Komise vycházející z použití judikatury vyplývající z rozsudků ze dne 25. října 2007, *SP a další v. Komise* (T-27/03, T-46/03, T-58/03, T-79/03, T-80/03, T-97/03 a T-98/03, EU:T:2007:317), a ze dne 29. března 2011, *ArcelorMittal Luxembourg v. Komise a Komise v. ArcelorMittal Luxembourg a další* (C-201/09 P a C-216/09 P, EU:C:2011:190), spočívá na jejich nesprávném výkladu.
- 45 Jak bylo připomenuto v bodě 40 tohoto rozsudku, umožňuje citovaná judikatura použití hmotněprávních norem platných v době rozhodné z hlediska skutkových okolností projednávané věci na základě procesních norem platných v okamžiku přijetí dotčeného aktu, je-li právní základ opravňující orgán jednat platný v okamžiku přijetí dotčeného aktu. Naproti tomu, jak v podstatě uvedla generální advokátka v bodě 92 svého stanoviska, nemůže být tatáž judikatura vykládána tak, že prostřednictvím obecných právních zásad unijního práva umožňuje Komisi použití právního základu poté, co pozbyl platnosti, k použití hmotněprávní normy, v projednávané věci čl. 4 odst. 2 rozhodnutí 97/413, jakožto základu rozhodnutí o původní žádosti v návaznosti na zrušení prvotního rozhodnutí unijním soudem.
- 46 Zatřetí Komise nemůže Tribunálu vytýkat nepřiznání možnosti implicitní povahy právního základu.
- 47 Tribunál totiž v bodě 26 napadeného rozsudku správně uvedl s odkazem na rozsudky ze dne 26. března 1987, *Komise v. Rada* (45/86, EU:C:1987:163), a ze dne 1. října 2009, *Komise v. Rada* (C-370/07, EU:C:2009:590), že právní jistota vyžaduje, aby závazná povaha jakéhokoliv aktu, který směřuje k založení právních účinků, byla odvozena z některého ustanovení unijního práva, které stanoví právní formu aktu a musí v něm být výslovně uvedeno jako právní základ.
- 48 I když neuvedení odkazu na konkrétní ustanovení Smlouvy nemůže představovat podstatnou vadu, pokud může být právní základ aktu určen na základě jiných prvků tohoto aktu, je výslovný odkaz nicméně nezbytný, pokud jsou v případě neexistence takového výslovného odkazu zúčastněné osoby a Soudní dvůr ponechány v nejistotě, co se týče přesného právního základu (rozsudky ze dne 26. března 1987, *Komise v. Rada*, 45/86, EU:C:1987:163, bod 9, a ze dne 1. října 2009, *Komise v. Rada*, C-370/07, EU:C:2009:590, bod 56).

- 49 Přitom v projednávané věci, jak uvedl Tribunál v bodě 36 napadeného rozsudku, již v okamžiku přijetí sporných rozhodnutí dne 13. července 2010 neexistoval právní základ. V tomto ohledu tedy nelze Tribunálu vytýkat přijetí restriktivního výkladu zásady právní jistoty.
- 50 Mimoto na rozdíl od tvrzení Komise nemůže vést zásada efektivity unijního práva k tomu, že aby Komise mohla splnit povinnosti podle článku 266 SFEU, musí být čl. 4 odst. 2 rozhodnutí 97/413 považován za implicitní právní základ, který ji opravňuje k rozhodnutí o původní žádosti.
- 51 Začtvrté, pokud se jedná o argument Komise, podle něhož napadený rozsudek vytvořil mezeru v procesních prostředcích dostupných McBridovi a dalším, je třeba uvést, že je jim zachována možnost podat žalobu na náhradu škody proti Unii s poukazem na protiprávnost prvotního rozhodnutí.
- 52 Kromě toho, i když ze znění článku 266 SFEU vyplývá, že orgán, jehož akt byl prohlášen za neplatný, je povinen přijmout opatření vyplývající z rozsudků unijních soudů, toto ustanovení neupřesňuje povahu opatření, která musí být tímto orgánem za účelem takového provedení přijata.
- 53 Jak uvedla generální advokátka v bodech 70 a 98 svého stanoviska, je proto na dotyčném orgánu, aby tato opatření identifikoval.
- 54 Z toho plyne, že čtvrtý argument musí být zamítnut.
- 55 Zapáté, pokud se jedná o argument Komise vycházející z toho, že napadený rozsudek podkopává zásadu právní jistoty, je třeba připomenout, že podle ustálené judikatury rozhodnutí, které nebylo osobou, jíž bylo určeno, napadeno ve lhůtách stanovených v článku 263 SFEU, se vůči ní stává konečným (v tomto smyslu viz zejména rozsudky ze dne 17. listopadu 1965, Collotti v. Soudní dvůr, 20/65, EU:C:1965:115, a ze dne 9. března 1994, TWD Textilwerke Deggendorf, C-188/92, EU:C:1994:90, bod 13).
- 56 Zásada právní jistoty, na které je tato judikatura založena, tedy vyžaduje, aby napadeným rozsudkem, který se týká toliko sporných rozhodnutí, jež byla předmětem žaloby na neplatnost, nebyla dotčena platnost prvotního rozhodnutí nebo rozhodnutí, která Komise přijala v roce 2010 a která byla příznivá pro provozovatele plavidel nebo se stala konečnými.
- 57 Z výše uvedených úvah vyplývá, že první důvod kasačního opravného prostředku musí být zamítnut.

K druhému důvodu kasačního opravného prostředku

Argumentace účastníků řízení

- 58 Komise Tribunálu zaprvé vytýká, že porušil povinnost uvést odůvodnění, neboť zkreslil právní argumenty, které předložila, a v důsledku toho na ně neodpověděl. V tomto ohledu Komise dle svého názoru jasně uvedla, že nemohla použít postupy předvídané rozhodnutím 97/413, takže musela využít postupu *ad hoc*, a dále že jí zůstala zachována pravomoc uplatnit toto rozhodnutí v souladu s judikaturou vyplývající z rozsudků ze dne 25. října 2007, SP a další v. Komise (T-27/03, T-46/03, T-58/03, T-79/03, T-80/03, T-97/03 a T-98/03, EU:T:2007:317), a ze dne 29. března 2011, ArcelorMittal Luxembourg v. Komise a Komise v. ArcelorMittal Luxembourg a další (C-402/09 P a (C-201/09 P a C-216/09 P, EU:C:2011:190). Tento argument směřující k rozlišení mezi procesními a hmotněprávními normami se podle Komise náležitě neodrazil v napadeném rozsudku a body 37 až 44 odpovídají na argumenty McBrida a dalších, nikoli na argumenty Komise.

- 59 Zadruhé Komise tvrdí, že napadený rozsudek se nevypořádává s otázkou přípustnosti, která vyvstala ve věci T-471/10, Gill v. Komise. Tvrdí, že v uvedené věci podal žalobce žalobu na neplatnost jednu hodinu a 21 minut po uplynutí lhůty z důvodu technických obtíží s faxem. I když Tribunál nebyl povinen vypořádat se s každou vznesenou právní otázkou, měl se otázkou přípustnosti v uvedené věci výslovně zabývat.
- 60 McBride a další navrhuji zamítnutí druhého důvodu kasačního opravného prostředku.

Závěry Soudního dvora

- 61 Zprvé, pokud jde o argument uvedený Komisí vycházející z porušení povinnosti Tribunálu uvést odůvodnění, je třeba připomenout, že podle ustálené judikatury, povinnost odůvodnit rozsudky, která přísluší Tribunálu na základě článku 36 a čl. 53 prvního pododstavce statutu Soudního dvora Evropské unie, neukládá Tribunálu povinnost poskytovat vysvětlení, ve kterém by se vyčerpávajícím způsobem postupně zabýval každou ze všech úvah uvedených účastníky sporu. Odůvodnění tedy může být implicitní za podmínky, že umožní zúčastněným osobám seznámit se s důvody, pro které byla dotčená opatření přijata, a Soudnímu dvoru disponovat poznatky dostatečnými k tomu, aby mohl vykonat soudní přezkum (rozsudek ze dne 29. března 2011, ArcelorMittal Luxembourg v. Komise a Komise v. ArcelorMittal Luxembourg a další, C-201/09 P a C-216/09 P, EU:C:2011:190, bod 78, jakož i citovaná judikatura).
- 62 Je třeba konstatovat, že tímto argumentem Komise v podstatě opakuje argumentaci, kterou uvedla již na podporu prvního důvodu kasačního opravného prostředku.
- 63 Dále, ačkoli je pravda, že se napadený rozsudek věnuje argumentům Komise stručně, nic to nemění na tom, že odůvodnění Tribunálu je jasné a umožňuje Komisi seznámit se s důvody, proč byla sporná rozhodnutí zrušena, a podat kasační opravný prostředek, o čemž svědčí také množství argumentů, které v rámci prvního kasačního opravného prostředku předložila, jakož i Soudnímu dvoru mít k dispozici dostačující informace k provedení soudní kontroly.
- 64 Z toho plyne, že napadený rozsudek není stížen nedostatečným odůvodněním.
- 65 Zadruhé, pokud jde o argument Komise vycházející z toho, že se napadený rozsudek nevypořádává s otázkou přípustnosti, je třeba poukázat na to, že usneseními ze dne 1. dubna 2011, Doherty v. Komise (T-468/10, EU:T:2011:133), Conneely v. Komise (T-469/10, nezveřejněné, EU:T:2011:134), Oglesby v. Komise (T-470/10, nezveřejněné, EU:T:2011:135), Cavanee Fishing v. Komise (T-472/10, nezveřejněné, EU:T:2011:136) a McGing v. Komise (T-473/10, nezveřejněné, EU:T:2011:137), Tribunál odmítl žaloby podané ve věcech, které vedly k těmto usnesením, jako zjevně nepřipustné na základě toho, že byly podány opožděně.
- 66 V každém z těchto usnesení Tribunál nejprve uvedl, že fax soudní kanceláře neodpovídal při podání žaloby ve věci T-471/10 dne 27. září 2010 ve 23:53 hod. a ve 23:57 hod. lucemburského času, aby poté uzavřel, že s ohledem na průměrnou dobu doručování faxů ve věcech Hugh McBride v. Komise, T-459/10, Boyle v. Komise, T-461/10, Flaherty v. Komise, T 462/10, Ocean Trawlers v. Komise, T-463/10, Fitzpatrick v. Komise, T-464/10, Hannigan v. Komise, T-466/10 a Murphy v. Komise, T-467/10), i kdyby fungoval fax soudní kanceláře obvyklým způsobem, mohla být pouze žaloba ve věci T-471/10, Gill v. Komise, zaslána ještě před půlnocí, kdy končila lhůta k podání žalob.
- 67 Za těchto podmínek nelze vytýkat Tribunálu, že řádně neodůvodnil své rozhodnutí o tom, že žaloba ve věci Gill v. Komise, T-471/10, byla podána včas.
- 68 Z toho vyplývá, že druhý argument, a tudíž i celý druhý důvod kasačního opravného prostředku, musí být zamítnut.

69 V důsledku toho musí být kasační opravný prostředek zamítnut.

K nákladům řízení

- 70 Podle čl. 184 odst. 2 jednacího řádu Soudního dvora rozhodne Soudní dvůr o nákladech řízení, není-li kasační opravný prostředek opodstatněný. Podle čl. 138 odst. 1 jednacího řádu Soudního dvora, jenž se na řízení o kasačním opravném prostředku použije na základě čl. 184 odst. 1 téhož jednacího řádu, se účastníku řízení, který neměl úspěch ve věci, uloží náhrada nákladů řízení, pokud to účastník řízení, který měl ve věci úspěch, požadoval.
- 71 Vzhledem k tomu, že McBride a další požadovali náhradu nákladů řízení a Komise neměla úspěch v důvodech kasačního opravného prostředku, je důvodné jí uložit náhradu nákladů řízení.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (velký senát) rozhodl takto:

- 1) Kasační opravný prostředek se zamítá.**
- 2) Evropské komisi se ukládá náhrada nákladů řízení.**

Podpisy.